
Těším se do Skotska, díky skotštině si rozšířím obzory, říká děkanka Friedová

Těším se do Skotska, díky skotštině si rozšířím obzory, říká děkanka Friedová

Doc. Mirjam Friedová, Ph.D., děkanka Filozofické fakulty UK, ráda cestuje, a i když je lingvistka, vůbec jí nevádí, když neovládá jazyk dané země. Díky své profesi navštívila spoustu zajímavých zemí a z některých zážitků čerpá dodnes. Redakci iFora se svěřila, které země ji nejvíce oslovily a jaké nesplněné cestovatelské sny ještě má.

Vyrůstala jste v socialistickém Československu, kde se moc cestovat nedalo. Toužila jste už tehdy poznávat cizí země?

Samozřejmě zakázané ovoce o to více lákalo. Člověk snil o tom, jaké by to mohlo být. Než jsem emigrovala do Spojených států, dostala jsem se soukromě jen do východního Německa a do Polska. Jednou mě fakulta poslala na Letní školu slovanských studií do Lublaně a to už byl pro nás Západ. Nediňte se mi tedy, že když jsem se najednou ocitla na Manhattanu, vypadala jsem pěkně vyjeveně.

Váš manžel je Američan, vy jste se v 80. letech přestěhovala do USA za ním. Kde jste se usídlili?

Tři roky jsme žili v Brooklynu, jenže pak jsem se chtěla vrátit do školy, abych si udělala doktorát, a vyvstala otázka, kam půjdeme. Já bych zůstala na východě USA, vždycky se mi líbila třeba Nová Anglie, která je víc evropská. Můj muž však chtěl kvůli Silicon Valley do Kalifornie. V té době se totiž začal hodně věnovat počítačům.

Podle čeho jste se tedy rozhodovali?

Pojali jsme to hodně vědecky. Stanovili jsme, co je pro nás důležité, a tomu jsme připsali nějakou bodovou hodnotu. Pak jsme si řekli, že to sečteme a uvidíme. Nakonec o pár bodů vyhrál manžel, takže jsme se stěhovali do Kalifornie. V té době jsme měli ještě velmi malou domácnost, a tak jsme některé věci dali stěhovákům, zbytek jsme naložili do malého golfa a v něm jsme přešli přes celé Spojené státy. Byl to úžasný zážitek, který bych každému přála. Dodneška z něj čerpám.

Nejdelší dobu emigrace jsem ovšem strávila v San Francisku a posléze v Berkeley, což je jen na druhé straně zálivu. To je můj druhý domov a zároveň je to domov mé dcery. Kdybych měla znovu emigrovat, vracela bych se právě tam. Jediné, co mě odtamtud mentálně vyhánělo, bylo zemětřesení.

Stěhovali jste se často?

Za pětadvacet let, co jsem tam žila, jsme vyměnili adresu celkem šestkrát, což je ale v USA normální. Já byla ochotná stěhovat se i do Austrálie, ale to doma neprošlo. Můj obor je totiž poměrně malý a míst tehdy tolik nebylo. V té době se objevila nabídka z Austrálie, kde hledali lingvistu. Když jsem s tím přišla domů, rozpoutala se velká bouře. V té chvíli jsem manželovi připomněla jeho slova, kdy říkal, že člověk musí být otevřený příležitostem a připraven cestovat. Ukázalo se ale, že na tak radikální řešení on připraven nebyl.

Kdy jste začala cestovat i do vzdálenějších zemí?

Velká část akademické práce spočívá v tom, že jezdíte po světě, abyste věděla, co dělají ve vašem oboru ostatní, a zároveň dala vědět o sobě. Nejprve jsem jako doktorandka jezdila jen po Státech, pak jsem začala cestovat doslova po celém světě. Díky své profesi jsem projela většinu zemí v Evropě, Japonsko, Indii, Čínu a nakonec jsem se podívala i do té Austrálie. Jedním kontinentem, kde jsem zatím nebyla, je Jižní Amerika. Tam se však chystám za dva roky, neboť jedna z konferencí blízko méj specializaci proběhne v Brazílii.

Která ze zemí, jež jste procestovala, vás nejvíce oslovila?

Mě vždycky z nějakého důvodu hodně oslovovala Skandinávie. Pokaždé se mi moc líbilo ve Finsku, přitom finsky vůbec neumím. Tato země mi přijde velmi civilizovaná a musí se tam dobře žít. Lidé neřeší nesmysly, skvěle tam fungují služby a máte pocit, že v případě potřeby se vám dostane pomoci. Když jsem měla jednou mezi konferencemi volno, koupila jsem si z Helsinek letenku za polární kruh. Tam jsem sama po lesích za jeden den nachodila pětadvacet kilometrů, nepotkala jsem živáčka a myslím, že ty dojmy se mnou půjdou až do smrti. Země, kde je divoká příroda, mě vždy osloví. Asi mi je jako Středoevropance vzácná.

Vizuálně příjemný mi byl Amsterdam. Já nevím, jak se tam žije, ale to šedo-hnědo-bílé barevné schéma mě strašně uklidňuje. Z exotických zemí mě velmi zaujala Indie. Kulturně je toto místo zcela nedostižné. Vedle sebe tu jsou hory odpadků a obrovské paláce – všechno to patří dohromady a místní to vnímají jako normální. Líbilo se mi také v australském Melbourne, kde se potkává západní americké pobřeží a evropanství. Tato přirozená symbióza starého a moderního mi v Praze tak trochu chybí.

Jaký jste druh turisty? S batůžkem a pohorkami?

To bývalo zamlada. Dnes bych si to už asi nedovolila, volím spíše komerčnější způsob přemístování. Když se konference koná v nějaké exotičtější zemi, pobyt si prodloužím a spojím s rodinnou dovolenou. Pokud je možnost půjčit si auto, rozjedeme se sami po kraji. Když ne, tak si najdeme průvodce, který nás na místa nasměruje nebo dopraví.

Máte ještě nějaký nesplněný cestovatelský sen?

Mým snem už asi od 12 let je podívat se do Egypta a polézt tam po pyramidách nebo navštívit Střední východ. Asi to souvisí s tím, že mě vždy přitahovala historie a archeologie. Nevím, zda je šance se na Střední východ podívat, spíše je reálnější navštívit Blízký východ, třeba Jordánsko, dá-li pánbůh. Ráda bych také absolvovala okružní plavbu podél Aljašky.

Cestujete i po České republice?

No jéje. My jsme byli vždycky nomádská rodina a už za socialismu, kdy se nemohlo do zahraniční, nás rodiče brali každý týden na výlet. Čechy jsme v té době projezdili hodně, Moravu o dost méně. Například v Brně jsem byla jen jednou v životě. Ráda mám třeba jižní Čechy, Domažlicko a Krkonoše, kde máme chalupu.

Kam letos plánujete jet na dovolenou?

S manželem vyrazíme do Velké Británie. Jeden týden strávíme v Londýně, který mám také velmi ráda, a druhý týden ve Skotsku, kde jsem zatím nikdy nebyla.

Trpíte na cestách „profesionální deformací“ a pokoušíte se o analýzu tamějších jazyků?

Hodně mě to chytilo na Havaji, kde jsem tím jazykem byla obklopena, ale zároveň jsem na něm nebyla závislá. V Indii mě pro změnu trápilo, že jsem se nikdy nenaučila jejich písmo a kvůli tomu mi byl jazyk nepřístupný. Jedním z důvodů, proč se těším do Skotska, je i to, že si díky skotštině rozšířím své anglické obzory. Této úchylky se už asi nezbavím.